

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради PhD 13362
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Назарій Колосівський, 1998 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2021 році Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича за спеціальністю «Географія» та здобув кваліфікацію «Магістр з географії, менеджер (управитель) регіонального розвитку», виконав акредитовану освітньо-наукову програму 38610 «Географія».

Разова спеціалізована вчена рада PhD 13362, утворена наказом ректора Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Міністерства освіти і науки України, м. Чернівці «Про утворення разової спеціалізованої вченої ради» від «29» квітня 2026 року № 175, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради – Мирослава Заячука, доктора географічних наук, професора, декана географічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Рецензентів: Ольги Данілової, кандидата сільськогосподарських наук, доцента, доцента кафедри економічної географії та екологічного менеджменту Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича;

Наталії Заблотовської, кандидата географічних наук, доцента, доцента кафедри географії України та регіоналістики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Офіційних опонентів: Андрія Кузишина, доктора географічних наук, професора, декана географічного факультету Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка;

Анатолія Корнуса, кандидата географічних наук, доцента, доцента кафедри загальної та регіональної географії Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка,

на засіданні «23» червня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 10 Природничі науки Назарію Колосівському на підставі публічного захисту дисертації «Геопросторова організація та планування соціальної інфраструктури Чернівецької області» за спеціальністю 106 Географія.

Дисертацію виконано у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича, Міністерства освіти і науки України, м. Чернівці.

Науковий керівник Іван Косташук, доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри географії України та регіоналістики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Дисертацію у загальному обсязі 297 сторінок подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, що відповідає вимогам пунктів 5-24 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 341 від 21.03.2022 р.; № 502 від 19.05.2023 р., № 507 від 03.05.2024 р.).

В дисертаційній роботі здійснено комплексне суспільно-географічне дослідження соціальної інфраструктури Чернівецької області, визначено особливості її геопросторової організації та планування.

Здобувач має 15 наукових публікацій за темою дисертації, з них 5 статей у наукових

фахових виданнях України категорії «Б» (4 одноосібні, 1 у співавторстві) та 2 статті, які додатково відображають наукові результати дисертації (1 одноосібна, 1 у співавторстві), а також було опубліковано 8 друкованих праць апробаційного характеру (5 одноосібні, 3 у співавторстві):

1. Колосівський Н.І. Освітній комплекс Чернівецької області: динаміка та сучасний стан. *Науковий вісник Чернівецького університету : Географія*. 2023. № 845. С. 142-150. DOI: 10.31861/geo.2023.845.142-150.

2. Косташук І.І., Колосівський Н.І. Соціальна інфраструктура як суспільно-географічна категорія. *Часопис соціально-економічної географії*. 2024. № 37. С. 22-30. DOI: 10.26565/2076-1333-2024-37-02.

3. Колосівський Н.І. Територіальна організація закладів охорони здоров'я Чернівецької області. *Природнича освіта та наука*. 2025. № 2. С. 123-133. DOI: 10.32782/NSER/2025-2.20.

4. Колосівський Н.І. Класифікація чинників, що впливають на формування та розвиток соціальної інфраструктури. *Часопис соціально-економічної географії*. 2025. № 38. С. 58-64. DOI: 10.26565/2076-1333-2025-38-07.

5. Колосівський Н.І. Мережа закладів культури Чернівецької області: суспільно-географічний аналіз. *Український журнал природничих наук*. 2025. № 13. С. 160-169. DOI: 10.32782/naturaljournal.13.2025.14.

Опубліковані праці відповідають темі дисертації та містять науково обґрунтовані результати, що корелюють із поставленими завданнями.

У дискусії взяли участь голова, рецензенти, офіційні опоненти та висловили зауваження:

1) Андрій Кузишин, офіційний опонент, доктор географічних наук, професор, декан географічного факультету Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Висловив наступні зауваження:

1. У першому розділі дисертаційної роботи автором здійснено ґрунтовний аналіз підходів до трактування поняття «соціальна інфраструктура» та запропоновано власне визначення цієї дефініції як матеріальної основи, що створює сприятливі умови для підвищення якості життя населення. Разом із тим, у роботі певною мірою простежується термінологічне зближення понять «соціальна інфраструктура», «соціальна сфера» та «сфера послуг». У зв'язку з цим доцільним було б більш чітко окреслити межі між зазначеними категоріями, визначити їхні відмінності та взаємозв'язки у контексті суспільно-географічного дослідження. Це дозволило б посилити теоретико-методологічне підґрунтя роботи та уникнути окремих дискусійних моментів у трактуванні базових понять.

2. Беззаперечно позитивним аспектом дисертації є використання сучасних геоінформаційних технологій та ГІС-пакетів QGIS і GRASS GIS для аналізу геопросторової організації соціальної інфраструктури Чернівецької області. Однак у роботі недостатньо детально висвітлено алгоритм проведення геоінформаційного моделювання, методику побудови картографічних моделей, а також критерії вибору окремих методів просторового аналізу. З огляду на це, доцільно було б ширше розкрити технічні та методичні аспекти використання ГІС-технологій, що підвищило б наукову відтворюваність дослідження та практичну цінність отриманих результатів для інших науковців і фахівців у сфері просторового планування.

3. У другому розділі дисертації автором запропоновано розгорнуту класифікацію чинників формування та розвитку соціальної інфраструктури регіону за різними критеріями: походженням, характером, тривалістю, рівнем виникнення, керованістю, наслідками тощо. Такий підхід свідчить про комплексність проведеного дослідження. Водночас окремі групи чинників частково дублюються або мають між собою змістовий перетин, що дещо ускладнює сприйняття запропонованої класифікації. У подальших наукових розвідках доцільно було б

приділити більше уваги ієрархізації чинників, визначенню їхньої пріоритетності та сили впливу на розвиток соціальної інфраструктури, а також встановленню причинно-наслідкових зв'язків між окремими групами чинників.

4. Позитивно оцінюючи увагу автора до впливу сучасних викликів – пандемії COVID-19 та російсько-української війни – на функціонування соціальної інфраструктури, варто зазначити, що відповідний аналіз у роботі має переважно описовий характер. Зокрема, недостатньо конкретизовано кількісні показники впливу цих процесів на окремі складові соціальної інфраструктури: рівень доступності послуг, зміну навантаження на заклади охорони здоров'я, масштаби цифровізації освітніх та адміністративних послуг тощо. Більш детальне використання статистичних даних, порівняльних таблиць або динамічних показників дозволило б суттєво посилити аналітичну складову дисертаційного дослідження.

5. У третьому розділі дисертації автором проведено розрахунок коефіцієнтів локалізації, територіальної концентрації, Енгеля, Гольца та інших показників для оцінювання рівня розвитку соціальної інфраструктури територіальних громад Чернівецької області. Разом із тим, у роботі недостатньо уваги приділено обґрунтуванню вибору саме цих коефіцієнтів та інтерпретації отриманих результатів. Зокрема, дискусійним залишається питання меж застосування окремих показників у суспільно-географічних дослідженнях соціальної інфраструктури. У зв'язку з цим доцільним було б розширити методичний коментар щодо використання зазначених коефіцієнтів, а також більш чітко пояснити практичне значення отриманих розрахунків для оцінювання просторових диспропорцій у розвитку громад.

6. Науково цінним є здійснений автором геопросторовий аналіз транспортної доступності закладів охорони здоров'я та освіти Чернівецької області. Водночас у роботі недостатньо враховано сезонний аспект транспортної доступності, що особливо актуально для гірських територіальних громад регіону. Відомо, що у зимовий період погодні умови, стан дорожнього покриття та особливості рельєфу можуть суттєво впливати на фактичний рівень доступності соціальних послуг для населення. У подальших дослідженнях доцільно було б врахувати сезонну мінливість транспортної доступності, а також можливості використання сценарного моделювання для оцінювання ризиків транспортної ізоляції окремих громад.

7. У четвертому розділі дисертації автором запропоновано механізм забезпечення розвитку регіональної соціальної інфраструктури, який включає шість взаємопов'язаних етапів – від визначення цілей і пріоритетів до оцінювання результатів реалізації заходів. Попри безперечну практичну цінність запропонованого підходу, зазначений механізм має переважно концептуальний характер. У роботі доцільно було б детальніше розкрити інструменти практичної реалізації окремих етапів, визначити систему кількісних індикаторів оцінювання ефективності запропонованих заходів та окреслити можливості їх адаптації для громад різних типів. Це надало б запропонованому механізму більш прикладного характеру та розширило можливості його використання органами місцевого самоврядування.

8. Зрозуміло, що, якщо робота має комплексний характер, вона буде викликати жваву дискусію, що підтверджує робота сьогодишньої спеціалізованої ради. І багато моментів можуть стати предметом подальшого дослідження, певного реформування, такого позитивного реформування. Ну, на мою думку, таким виявом осучаснення міг би бути, а ви згадували про те, що соціальна інфраструктура – це є матеріалізована частина, так, сфери обслуговування. Ну і от власне оцінка об'єктів управлінської інфраструктури, наприклад, доступність ЦНАПів в там часовому вимірі, в кількості на певну кількість мешканців, могло би бути, ну, знову ж таки, таким суттєвим позитивним кроком для подальших досліджень, які пан Назарій міг би здійснювати. Ну, певна річ, що апарат власне інформаційний і апарат інституційний, він є надзвичайно багатий і досить важко привести їх до якогось єдиного чинника, єдиного знаменника. Я думаю, що десь не лише мені так впало в

око, що значить, наприклад, в тексті дитячі майданчики як спортивні об'єкти. Ну, не можу сказати, що надто вдалий термін. Більш логічним видається вживання, напевне, терміну центри рухової активності. Під це визначення могли би попасти і спортивні площадки, і басейни. Ну, сьогодні знову ж таки, як то кажуть, нормативи ми не оцінюємо, а оцінюємо просто активність, яка може бути в різновікових категоріях, в різновікових групах. Дуже велика праця була проведена для визначення згаданих чинників, які впливають на елементи соціальної інфраструктури. Ну, але в виступах високоповажних членів спеціалізованої ради, не раз говорилося про ту сумбурність і необхідність ієрархізації їх для того, щоб визначити ну певну впливовість, можливо присвоєння певного коефіцієнту. Але ще раз наголошу, що всі ці речі, вони викликані виключно високою зацікавленістю до даної теми, абсолютно позитивним сприйняттям сьогодинішнього дисертанта і з тим інтересом, яке викликало його дослідження, яке заслуговує на увагу і заслуговує однозначно на позитивну оцінку.

2) Анатолій Корнус, офіційний опонент, кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри загальної та регіональної географії Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка. Висловив такі зауваження:

1. Авторське визначення соціальної інфраструктури як «матеріальної основи, що створює сприятливі умови для підвищення якості життя» є лаконічним, однак, на наш погляд, дещо надмірно широким і не повною мірою відмежовує соціальну інфраструктуру від економічної чи виробничої. У суспільно-географічній традиції наголошується на суб'єктно-об'єктному зв'язку між інфраструктурними об'єктами та конкретними потребами населення і територіальних громад. Крім того, у сучасній суспільній географії та регіоналістиці соціальна інфраструктура дедалі частіше розглядається як поєднання матеріально-просторових, інституційних, сервісних і цифрових компонентів. Особливо це актуально з огляду на згадувані автором процеси цифровізації послуг і трансформації сервісів унаслідок пандемії COVID-19. Таким чином між авторським визначенням і реальним змістом дослідження простежується певна концептуальна неузгодженість. Бажано було б деталізувати визначення через виокремлення функціонально-галузевого та просторового компонентів, що відрізняють саме соціальну інфраструктуру від загального поняття «інфраструктура».

2. У дисертації слушно наголошується на впливі російської збройної агресії як важливого трансформаційного чинника розвитку соціальної інфраструктури, проте аналіз конкретних проявів цього впливу на соціально-інфраструктурний комплекс Чернівецької області є відносно стислим. Зокрема, область прийняла значну кількість внутрішньо переміщених осіб, що суттєво змінило навантаження на заклади освіти, охорони здоров'я, соціального захисту та інші елементи соціальної сфери. Більш розгорнутий кількісний аналіз цього впливу у розрізі типів громад і секторів соціальної інфраструктури підвищив би прикладну цінність четвертого розділу. Крім того, попри згадування цифровізації послуг і дистанційних форм обслуговування, цифрова трансформація не отримала самостійного аналітичного розгляду ні у класифікації чинників, ні у блоці рекомендацій щодо планування розвитку соціальної інфраструктури. Між тим розвиток е-здоров'я, е-освіти та дистанційного надання адміністративних послуг істотно змінює логіку просторової організації соціально-інфраструктурної мережі, особливо в умовах воєнного стану.

3. У другому розділі роботи спостерігається певне переважання описового компоненту над аналітичним. Значний обсяг тексту присвячений характеристиці природно-географічних чинників: тектонічної будови, рельєфу, ґрунтів, рослинності тощо, однак не завжди достатньо переконливо показано їхній безпосередній вплив на формування та функціонування соціальної інфраструктури регіону. У ряді випадків зв'язок між окремими природними компонентами та розвитком соціальної сфери має опосередкований характер і потребував би глибшого обґрунтування. Певні питання викликає і застосування SWOT-аналізу для

характеристики територіальних громад. Незважаючи на широке використання цього методу у прикладних дослідженнях, у науковій географії його часто критикують за високий рівень суб'єктивності. У роботі бракує чіткішого пояснення критеріїв віднесення окремих характеристик до сильних чи слабких сторін, можливостей і загроз.

4. Досить вразливим місцем є статистична база дослідження. Автор прямо зазначає проблему обмеженості статистичних даних на рівні територіальних громад, однак недостатньо розкрито, яким чином компенсувалася ця нестача інформації, як забезпечувалася порівнюваність даних із різних джерел та якою була похибка отриманих оцінок. Унаслідок цього виникають певні питання щодо точності окремих інтегральних оцінок і результатів типізації громад. Дискусійним виглядає також використання окремих коефіцієнтів, зокрема коефіцієнтів Енгеля та Гольца, для оцінювання рівня розвитку соціальної інфраструктури територіальних громад. Автору доцільно було б ширше аргументувати релевантність саме цих показників для аналізу сучасних соціально-інфраструктурних процесів і пояснити переваги їх використання порівняно з іншими методами інтегрального оцінювання.

5. Типізація територіальних громад Чернівецької області за рівнем розвитку соціальної інфраструктури є одним із важливих результатів дослідження. Разом із тим у тексті недостатньо розкрито, яким чином визначалися порогові значення між окремими типами, чи було апробовано запропонований підхід на матеріалах інших регіонів та чи проводилася перевірка стійкості типізації при зміні вагових коефіцієнтів показників. Порівняння отриманих результатів із висновками аналогічних досліджень в інших регіонах України суттєво підвищило б доказовість зроблених висновків.

6. Геопросторовий аналіз транспортної доступності є одним із найбільш технічно переконливих результатів дисертаційного дослідження. Водночас постає питання щодо врахування сезонних коливань доступності, пов'язаних зі складними природно-кліматичними умовами гірських районів Чернівецької області. Сезонні обмеження транспортного сполучення можуть істотно змінювати фактичний рівень доступності порівняно з розрахунком на основі стаціонарних даних OpenStreetMap. Врахування цього чинника підвищило б достовірність аналізу для гірських громад та практичну значущість відповідних рекомендацій.

7. Загалом якість оформлення роботи є належною, однак окремі аспекти потребують уточнення. Зокрема, у тексті паралельно використовуються терміни «соціально-інфраструктурний комплекс», «соціально-інфраструктурна мережа» та «соціально-інфраструктурна система» без чіткого розмежування їхнього змісту, що певною мірою знижує термінологічну точність дослідження. Трапляються також окремі мовно-технічні огріхи, зокрема «у визначені суспільно-географічної сутності» замість «у визначенні», «матеріли дисертаційного дослідження» замість «матеріали» тощо.

8. Мені чомусь здалося, що планування – це має бути якийсь часовий відрізок. Мені було б цікаво почути, як виглядатиме соціальна інфраструктура, наприклад, через 10 років, не 50, не 100, а що буде за 10 років і який чинник найбільше вплине на зміни в соціальній інфраструктурі.

9. Хочу висловити таке міркування, що транспортну доступність, можливо можна було би доповнити графом аналізу, розрахувати центральність посередництва, ступеневу центральність на основі графових центральностей. Не так давно вийшла монографія по транспортній доступності, опублікована англійською мовою, правда, про Сумську область. Відповідно можна було б з нею ознайомитися і в подальшому провести дослідження транспортної доступності Чернівецької області, щоб можна було порівняти і саму методику, чи вона працює, відповідно якісь нові результати отримати.

3) Ольга Данілова, рецензент, кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри економічної географії та екологічного менеджменту Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Висловила такі зауваження:

1. У п. 1.1 дисертації автором детально проаналізовано основні підходи науковців до сутності та трактування поняття «соціальна інфраструктура» та запропоноване авторське трактування, однак окремі аспекти співвідношення понять «соціальна інфраструктура», «соціальна сфера» та «сфера послуг» потребують більш чіткого теоретичного розмежування, що дозволило б посилити понятійно-категоріальний апарат дослідження.

2. У підрозділі 1.3 детально висвітлено методику суспільно-географічного дослідження соціальної інфраструктури регіону. Вважаємо за доцільне доповнити даний підрозділ узагальненою блок-схемою методики дослідження, що дозволило б більш наочно відобразити послідовність етапів наукового пошуку, взаємозв'язок використаних методів та логіку отримання результатів дослідження.

3. У другому розділі дисертаційного дослідження (п. 2.1) автором розроблено розгорнуту класифікацію чинників, що впливають на формування та розвиток соціальної інфраструктури регіону. Однак, поза увагою залишилася пріоритетність та значущість окремих груп чинників на розвиток соціальної інфраструктури. Це певною мірою позначилося на викладі матеріалу другого розділу, де окремі чинники розглядаються переважно в описовому аспекті без чіткого ранжування їх ролі та визначення ключових детермінант розвитку соціально-інфраструктурного комплексу регіону. Більш детальна ієрархізація чинників та встановлення причинно-наслідкових зв'язків між ними дозволили б посилити аналітичну складову дослідження.

4. У третьому розділі (п. 3.1) здійснено ґрунтовний аналіз основних складових соціальної інфраструктури Чернівецької області із оцінкою сучасного рівня їх розвитку та відповідними картографічними моделями. У п. 3.2 для визначення рівня розвитку соціальної інфраструктури регіону загалом проведено типізацію у розрізі територіальних громад. На нашу думку, у тексті дисертації недостатньо деталізовано методичні підходи до визначення меж між окремими типами територіальних громад, а також не повною мірою розкрито питання обґрунтування вагових коефіцієнтів використаних показників.

5. У 4 розділі роботи автором здійснено SWOT-аналіз територіальних громад за рівнем розвитку соціальної інфраструктури, який є одним із важливих елементів дослідження, однак окремі стратегічні напрями розвитку соціальної інфраструктури могли б бути підсилені кількісними прогностичними розрахунками. Позитивно оцінюючи практичну спрямованість дисертаційного дослідження та запропонований механізм розвитку соціальної інфраструктури регіону, вважаємо, що окремі практичні рекомендації потребують більшої конкретизації щодо механізмів їх реалізації, детального економічного та ресурсного обґрунтування на рівні територіальних громад.

6. У дисертаційній роботі автором активно використано сучасні геоінформаційні технології та сформовано значний обсяг картографічного матеріалу. Разом із тим окремі картографічні моделі доцільно було б доповнити елементами динамічного аналізу, що дозволило б більш наочно простежити зміни у розвитку соціальної інфраструктури територіальних громад у часовому вимірі.

7. Варто звернути ще увагу на такий напрям, як цифрова доступність для громад. Це функціонування тих же самих ЦНАПів і транспортна їх доступність, і їхнє територіальне розташування, і в цілому от ті ж самі коефіцієнти локалізації, коефіцієнти територіальної доступності, вони в кінцевому рахунку наштовхують на те, наскільки вдало в нас виділені оці от територіальні громади. Тому що виходить так, якщо територіальна громада в межах такого одного компактного пункту, як, наприклад, Новодністровська, так, там і будуть доходи високі,

бо там логічно вливання, які йдуть і буде локалізація і територіальна концентрація висока. В той же момент, якщо взяти оці от всі Сокирянську, то в принципі вони і користуються благами цієї громади, але по суті вони від'єднані, тому це вже підстави для якихось подальших таких стратегічних рішень на рівні регіону.

4) Наталія Заблотовська, рецензент, кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри географії України та регіоналістики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Висловила такі зауваження:

1. У теоретичному розділі при визначенні сутності «соціальної інфраструктури» автор детально аналізує економічні підходи. Проте варто було б сильніше акцентувати саме на суспільно-географічному наповненні поняття: через категорії геопростору, територіальної доступності та територіальних інфраструктурних систем. Соціальна інфраструктура в географії це насамперед територіальна система, що формує специфічний соціально-інфраструктурний простір (середовище життєдіяльності людини). Тим паче, що автор таки підходить до даної думки у третьому та четвертому розділах.

2. У третьому розділі роботи, під час аналізу сучасної геопросторової організації галузей соціальної інфраструктури, автор наочно демонструє територіальні диспропорції. Однак Чернівецька область, маючи унікальну просторову конфігурацію, є яскраво вираженим моноцентричним регіоном, де обласний центр навколо себе концентрує лівову частку соціальних послуг, в тому числі й вищого рівня. Це простежується й у результатах дисертанта, аналізуючи, наприклад, медичну чи освітню інфраструктуру (с. 112-140), автор наводить статистику та картосхеми локалізації об'єктів, де чітко видно концентрацію в обласному центрі. На нашу думку, слід було чіткіше окреслити в суспільно-географічних моделях роботи, як саме долати цей «вакуум» на периферії (наприклад, у Путильському чи Сокирянському напрямках). Чи здатні новоутворені районні центри (Вижниця та Кельменці) виконувати реальну функцію субцентрів для збалансування простору.

3. Чернівецька область – специфічний поліетнічний регіон (з наявними громадами, де домінує румунське та молдавське населення). Суспільно-географічні особливості регіону вимагають врахування етнокультурного чинника при моделюванні мережі інфраструктури (наприклад, потреба в румуномовних закладах освіти, специфіка мережі культурних чи релігійних центрів). Цей аспект доцільно було б виділити виразніше. Також, у контексті євроінтеграції, при суспільно-географічному плануванні було б практично цікавим розглянути об'єкти соціальної інфраструктури, які можуть мати транскордонне значення (наприклад, спільні медичні чи логістичні проекти, транскордонний туризм). Варто було б оцінити потенціал прикордонної інфраструктури в умовах відкриття нових пунктів пропуску (Красноільськ, Дяківці тощо).

4. Автор здійснює аналіз мережі закладів культури (3.1.7), де вказує на скороченні їх мережі. З погляду суспільної географії, закриття сільських клубів чи бібліотек у межах децентралізації часто веде до «депопуляції культурного простору» села. Було б цікаво, побачити думку здобувача щодо даної ситуації, в контексті регіонального розвитку, через чіткіше означення балансу між економічною ефективністю (відповідно вимог децентралізації) та соціальною справедливістю (збереженням життєздатності сільського культурного простору).

5. Автор здійснює SWOT-аналіз різних типів територіальних громад. Проте робота виграла би, якби громади були чітко типізовані за географічними ознаками (гірські, приміські, глибокопериферійні, прикордонні, ін.), адже кожен тип має принципово різні умови просторової доступності інфраструктури. Відповідно й у висновках, де автором пропонуються рекомендації для Чернівецької обласної ради, оскільки реформа децентралізації перенесла

«центр сили» на рівень ТГ, рекомендації щодо просторового планування могли б містити алгоритми безпосередньо для стратегій розвитку згаданих груп громад.

6. Автором розроблена серія картосхем оцінки рівня розвитку закладів інфраструктури за видами, що є логічним підсумком кожного етапу дослідження. Однак, було б доцільним вказати кількісні параметри визначення рівнів (високий, вище середнього, середнього і т.д.), що значно спростило б читання картосхем та сприйняття матеріалу.

5) Мирослав Заячук, голова ради, доктор географічних наук, професор, декан географічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Висловив наступні зауваження:

1. Найперше мова йде про геопросторову та територіальну організацію. Традиційно економіко-географи, суспільники розглядають геопросторову організацію в чотирьох аспектах. Перший – це взаєморозташування об'єктів в просторі. Безумовно тут воно було підтверджене, розглянуто на всіх рівнях, в різних напрямках і так далі. Друге – це геопросторові зв'язки між об'єктами. Завдяки власне зв'язкам, переміщенню речовини, в даному випадку інформації, функціонує ось ця організація. Тут воно було розглянуто певною мірою дотично, так, хоча є над чим працювати і можна було посилювати такий аспект. Третє – це формування на основі геопростору територіальних суспільних утворень, якихось поєднань. Тут є перспектива досліджень і тут варто було би звернути більшу увагу. Натомість вона використана в випадку госпітальних округів, так як та, яка зроблена, ну, скажімо так, на рівні державного підходу. І четверта позиція геопросторової організації – це функціонування територіальних утворень, тобто подальший їх розвиток. Це, власне спрямовує до поняття територіальної організації, де є процеси внутрішнього поділу, об'єднання, систему формування, виконання внутрішніх і зовнішніх функцій території, які є дещо вищими. Тому, власне, варто би посилювати напрями досліджень в другій складовій геопросторової організації і виходити на територіальну організацію соціальної інфраструктури.

2. Друга позиція на рівні обласного регіону. Так, було озвучено окремі напрями планування соціальної інфраструктури в області, в громадах. Це, власне, пряме завдання даного дослідження. Якщо медична сфера була ширше, то власне це сталося тому, що активніше реформована і можливо детальніше підійшли до її формування. Але хотілось би навіть і тут почути наукову думку, наукову критику чи наукове схвалення тих же госпітальних округів. Я в своїй діяльності в обласній адміністрації прекрасно пам'ятаю, як виділялись ці округи, як закривалися лікарні, як формували, як відстоювали поняття транспортної доступності, надання медичних послуг і як використовували ізохрони для доведення на рівні Кабінету Міністрів України, чому так, чому ця територія неоднорідна, чому тут має бути ближче і чому тут не звертати на головний критеріальний показник чисельність населення, а звертати більшу увагу на доступність, де власне має бути і позиція географії. Звісно, що хотілось би почути про геопросторову організацію і інших складових соціальної інфраструктури.

3. Ну і третя позиція, не тільки кількість, вона визначає рівень розвитку. Прозвучало туризм в Неполоковецькій громаді. Ну, є там туристичний комплекс, а водночас не звучить про туризм на береговій зоні Дністерського водосховища. Так, де знов же таких об'єктів в рази більше, але і відповідно інтенсивність їхнього використання так само є більше. Тому географи мали би більше уваги звертати на кореляцію, в даному випадку кореляцію інфраструктури хай буде з чисельністю населення, хай буде з віковою структурою населення, хай буде з кількістю внутрішньо переміщених осіб і відповідно наданням адміністративних послуг, з кількістю відвідин туристів, з мережею із напрямками доставки Нової Пошти, бо ви так хотіли її розглянути, з завантаженням доріг, бо ви хотіли їх розглянути. Ну і відповідно використовувати повноцінний інструмент суспільної географії, когортний зсув, коли немає

даних, моделювання, не знаю, ДЗЗ, бігдати, інші масиви даних, які є доступні, можливо, не є традиційними з позиції статистики. Тому, власне, говорячи про такі напрями, спрямовуючи науковців, так би мовити, робити географію, підкреслюєте її значимість. Дякуючи за дослідження і здобувачу, і науковому керівнику, говорю про те, що це вище сказано в частині високого наукового рівня здобувача підкреслюється, робота є завершеною, ну і має значні перспективи щодо розвитку. Ось така думка. А думка є позитивною в тому числі і щодо здобувача.

На дисертацію Назарія Колосівського надійшло три позитивних звернення, що містять такі зауваження:

Тараса Погребського, кандидата географічних наук, доцента, завідувача кафедри економічної та соціальної географії Волинського національного університету імені Лесі Українки: «доцільним було б розширення порівняння отриманих результатів із даними суміжних регіонів. Такий підхід дозволив би повніше оцінити специфіку Чернівецької області та визначити її місце серед інших областей України за рівнем розвитку соціальної інфраструктури. Можна було б додатково висвітлити зарубіжний досвід просторового планування соціальної інфраструктури, особливо в країнах Європейського Союзу. Окремі практики можна було б застосувати до досліджуваного регіону під час розроблення рекомендацій щодо вдосконалення його соціально-інфраструктурної мережі».

Віталія Сича, доктора географічних наук, професора, завідувача кафедри економічної та соціальної географії і туризму Одеського національного університету імені І.І. Мечникова: «варто було б більш детально обґрунтувати вибір окремих індикаторів та показників, що використовувалися для оцінювання рівня розвитку соціальної інфраструктури територіальних громад. Це сприяло б посиленню методичної відтворюваності результатів дослідження. Доцільним також є використання сценарного підходу до оцінки перспектив розвитку соціальної інфраструктури досліджуваного регіону».

Романа Сливки, кандидата географічних наук, доцента, завідувача кафедри географії та природознавства Карпатського національного університету імені Василя Стефаника: «варто зауважити, що окремі рекомендації щодо планування розвитку соціальної інфраструктури могли б бути більш деталізовані з урахуванням фінансових і кадрових обмежень громад. Крім того, можна було б детальніше розглянути вплив воєнного стану та безпекових факторів, адже вони мають безпосередній вплив на функціонування об'єктів соціальної інфраструктури».

Результати відкритого голосування:

«За» 5 (п'ять) членів ради,

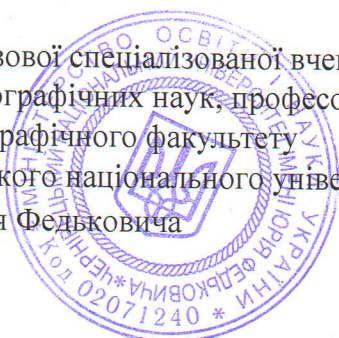
«Проти» 0 (нуль) членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада PhD 13362 присуджує Назарію Колосівському ступінь доктора філософії з галузі знань 10 Природничі науки за спеціальністю 106 Географія.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Окрема думка членами разової ради не висловлювалася.

Голова разової спеціалізованої вченої ради PhD 13362
доктор географічних наук, професор,
декан географічного факультету
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича

 Мирослав ЗАЯЧУК